

[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Tvistemål](#) > [Bevisupptagning](#) > [Italy](#)

Bevisupptagning

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Italien

1 Bevisbörda

1.1 Hur ser bevisbördereglerna ut?

Bevisbördan styrs av principerna i artikel 2697 i civillagen, där följande anges: "De som avser att verkställa en rättighet inför domstol ska styrka de fakta som ligger till grund för fordran. Den som invänder att dessa omständigheter saknar verkan eller att rättigheten i fråga har ändrats eller upphört måste bevisa de omständigheter på vilka invändningen grundar sig."

Därför måste den som vill använda sig av en särskild rättslig åtgärd i allmänhet styrka de fakta som ligger till grund för påståendet. En kärande som ansöker om betalning enligt ett avtal måste till exempel styrka att avtalet existerar, är giltigt och löper ut. Den svarande som vill neka betalningen ska bevisa att han eller hon har ändrat, uteslutit eller upphört med de uppgifter som lagts fram i hans eller hennes genkärsmål, t.ex. att betalning redan har gjorts, att skulden avskrivits eller att en högre skuld har förfallit till betalning.

Om käranden inte lyckas bevisa de omständigheter som ligger till grund för kärömsålet ogillas kärömsålet, oberoende av om svaranden lägger fram försvarsinvändningar och oavsett bevisen för sådana. Samma regel gäller även en svarande som i sin tur väcker genkärsmål mot käranden (*domanda riconvenzionale*).

Enligt artikel 2698 i civillagen är alla avtal som leder till att bevisbördan kastas om eller ändras ogiltiga när det rör sig om en rättighet som de berörda parterna inte kan förfoga över eller när omkastningen eller ändringen får till följd att det blir alltför svårt för någon av parterna att utöva rättigheten.

Otillräckliga bevis är till nackdel för den part som är skyldig att bevisa att vissa omständigheter föreligger eller inte föreligger, dvs. käranden respektive svaranden, eftersom sådan otillräcklighet jämföras med avsaknad av bevis.

1.2 Finns det undantag från bevisbördereglerna? Om ja, i vilka fall? Är det i sådana fall möjligt att komma med motbevisning?

Bevisbördan gäller inte i följande fall:

- Vid presumtioner, dvs. när lagen i fråga om bevisning fastlägger de rättsliga verkningarna av vissa omständigheter eller tillåter domstolen att från en känd omständighet sluta sig till en okänd (artikel 2727 i civillagen).

Presumtioner delas in i

– rättslig presumtion som fastställs i lag, som kan vara motbevisbar (*iuris tantum*), vilket innebär att den kan kullkastas om bevis läggs fram på motsatsen, eller inte motbevisbar (*iuris et de iure*), vilket innebär att den inte kan kullkastas genom att försöka lägga fram motstridiga bevis i domstol,

– enkla antaganden som domstolen noggrant överväger, vilket innebär att endast allvarliga, exakta och

konsekventa antaganden medges. Dessutom kan sakförhållanden där lagen inte tillåter vittnesmål inte godtas som enkla presumtioner (artikel 2729 i civillagen).

- Vanliga fakta (*fatti notori*), dvs. fakta som är allmänt kända vid tidpunkten och platsen för avgörandet och som inte kan bestridas (artikel 115 i civilprocesslagen).
- Obestridda eller erkända fakta, dvs. fakta som lagts fram av båda parterna eller som – till och med underförstått – godtagits av den part som kan ha intresse av att bestrida dem, förutsatt att den parten inställde sig i domstol (artikel 115.1 i civilprocesslagen).

1.3 Hur övertygande måste bevisningen vara för att läggas till grund för en dom?

Domstolens avgörande ska, oavsett om det rör sig om att tillmötesgå kändens yrkanden eller om att tillmötesgå svarandens invändningar, grunda sig enbart på sådana omständigheter som helt och hållet bevisats, antingen direkt eller genom presumtion. I tvistemål måste domstolen fastslå att ett faktum är mer sannolikt än motsatsen, baserat på bevis som läggs fram i domstol.

Domstolens dom får inte grundas på ogrundade omständigheter, även om de är rimliga (artikel 115.1 i civilprocesslagen).

2 Bevisupptagning

2.1 Måste en part begära att bevisning tas upp eller kan domstolen ibland ta initiativ till bevisupptagning?

I italiensk rätt gäller i fråga om bevisning den princip som anges i artikel 115.1 i civilprocesslagen, enligt vilken domstolen ska lägga de bevis som lagts fram av parterna till grund för sitt avgörande (*principio dispositivo*) "utom i de fall som stadgas i lagen".

Några undantag från denna princip anges dock i följande artiklar i civilprocesslagen:

- Artikel 117 möjliggör informella förhör med parterna.
- Artikel 118 tillåter att kontroll av personer och deras egendom beordras.
- Artiklarna 61 och 191 gör det möjligt för domstolen att begära expertutlåtanden.
- Artikel 257 tillåter domstolen att på eget initiativ kalla en andra person som vittne om ett vittne hänvisar till en annan person.
- Artikel 281b tillåter att en underrätt (*tribunale*) som en enmansdomstol på eget initiativ får kalla vittnen för bevisupptagning om parterna i sina framställningar har hänvisat till personer som tycks kunna känna till de faktiska omständigheterna i ärendet.

Vid arbetstvister ger lagen domaren fler befogenheter, särskilt när det gäller följande:

- Artikel 420, som föreskriver fria utfrågningar av parterna vid förhandlingen.
- Artikel 421, enligt vilken domstolen på eget initiativ när som helst får ta emot alla typer av bevis förutom "avgörande ed" (*giuramento decisorio*), även om detta innebär att begränsningarna i civillagen överskrids. Denna befogenhet kan inte utövas för att bevisa fakta som parterna inte har lagt fram inom de lagstadgade tidsfristerna. Om bevisning på eget initiativ godtas har parterna rätt att lägga fram bevisning för motsatsen.

För mål som rör personer, minderåriga och familjer föreskrivs i artikel 473a.2 att domstolen får besluta om bevis som ligger utanför gränserna för tillåtlighet enligt civillagen, i linje med den kontradiktoriska principen och rätten att bevisa motsatsen. Domstolen får besluta om utredningar av tillgångar, även via polisen.

2.2 Vad händer om en parts begäran om bevisupptagning godkänns?

Om en part begär bevis på fakta får den andra parten begära bevis på motsatsen, förutsatt att påståendena har gjorts inom de fastställda tidsfristerna. I så fall godtar domstolen båda framställningarna om bevisupptagning, om den anser att de omständigheter som åberopas är relevanta för avgörandet.

Om domstolen godtar bevismedlen, ska den därefter pröva dessa.

När bevisupptagningen har avslutats inleds överläggningarna i ärendet.

2.3 I vilka fall får domstolen avslå en parts begäran om bevisupptagning?

Domstolen kommer att avslå en ansökan om bevisupptagning om bevisningen skulle vara värdelös eller otillåtlig enligt lagen (t.ex. om ett anspråk som endast grundar sig på vittnesmål görs gällande med avseende på ett avtal för vilket lagen föreskriver skriftlig form) eller om de sakförhållanden som ansökan avser skulle vara irrelevanta för domen (t.ex. vittnesmål som rör ett sakförhållande som inte har något samband med föremålet för tvisten). Domstolen kan också utesluta överväldigande bevis för sakförhållanden som redan är tillräckligt underbyggda.

2.4 Vilka olika bevismedel finns det?

I italiensk rätt indelas bevismedel i skriftlig bevisning och annan bevisning.

Skriftlig bevisning omfattar

- officiella handlingar (artikel 2699 ff. i civillagen),
- privata handlingar (artikel 2702 ff. i civillagen),
- telegram (artikel 2705 ff. i civillagen),
- privata brev och uppteckningar (artikel 2707 ff. i civillagen),
- företags bokföringsdokument (artikel 2709 ff. i civillagen),
- mekaniskt framställda kopior (artikel 2712 ff. i civillagen),
- kopior av handlingar och avtal (artikel 2714 ff. i civillagen).

Annan bevisning omfattar

- vittnesmål (artikel 2721 ff. i civillagen),
- erkännanden (artikel 2730 ff. i civillagen),
- utsagor avgivna under sanningsförsäkran (artikel 2736 ff. i civillagen),
- inspektioner (artikel 258 ff. i civilprocesslagen).

Det finns dessutom expertrapporter som förser domstolen med den tekniska kunskap som den saknar.

2.5 Hur går vittnesförhör till? Skiljer de sig från förhör med sakkunniga? Vilka regler gäller för skriftlig bevisning och sakkunnigutlåtanden?

Vittnesmål godtas av domstolen (artikel 245 i civilprocesslagen). Enligt domstolens beslut ska vittnet vittna vid äventyr av tvångsåtgärder och böter om han eller hon inte inställer sig.

Domstolen fastställer tid, plats och tillvägagångssätt för bevisupptagningen. På begäran av den part i vars intresse det ligger att ett vittne hörs kallar exekutionstjänstemannen vittnet till rätten. Vittnet läser upp den text där han eller hon förbinder sig att säga sanningen och förhörs av domstolen (det är förbjudet för parterna att förhöra vittnen direkt).

Expertvittnen utses av domstolen, som ställer frågor till dem och inbjuder dem att inställa sig vid förhandlingen och lämna en förklaring på heder och samvete. Nyligen har expertvittnen fått möjlighet att skicka ett digitalt undertecknat edsvuret uttalande, vilket innebär att de inte behöver närvara vid förhandlingen (artikel 193 i civilprocesslagen).

I allmänhet utarbetar den sakkunnige en skriftlig rapport, men domstolen kan också begära att den sakkunnige ska svara muntligt vid förhandlingen (artikel 195 i civilprocesslagen).

Skriftliga bevis utgör en del av förfarandet när de väl har förts in i partens akt vid första inställelsen eller senare, inom de tidsfrister som fastställs i lag.

2.6 Har vissa bevismedel större bevisvärde än andra?

I Italien görs åtskillnad mellan bevis som kan bedömas fritt av domstolen och rättsliga bevis. Rättsliga bevis har företräde framför andra bevis. Rättsliga bevis omfattar offentliga handlingar, edsvurna uttalanden och

erkännanden.

En offentlig handling (artikel 2699 ff. i civillagen) är ett dokument som upprättats i enlighet med gällande formkrav av en notarie (*notaio*) eller annan offentlig tjänsteman som har behörighet att bekräfta dokumentets offentliga status på den plats där det upprättats. En offentlig handling har full beviskraft så länge inga fel i handlingen påvisats. Med anledning av denna utmaning utgör den ett absolut och villkorslöst bevis som den offentliga tjänstemannen intygar att han eller hon har utfört personligen eller som har utförts i dennes närvaro. Men sanningsenligheten i parternas uttalanden i offentliga handlingar ska bedömas fritt av domstolen (dvs. det kan inte bevisas genom annan bevisning att uttalandet inte gjordes men det kan bevisas att innehållet i dem är falskt).

1. Ett erkännande (artikel 2730 i civillagen) är en förklaring från en part som intygar sanningsenligheten för sakförhållanden som är ogynnsamma för parten själv och till förmån för den andra parten.

En ed (artikel 2736 i civillagen) är en försäkran från parten om sanningen. Det kan på begäran av den andra parten ges möjlighet att påverka ett avgörande eller på begäran av domstolen om ett sakförhållande endast delvis bevisas eller om det ekonomiska värdet av en vara inte kan fastställas på annat sätt. I praktiken används det mycket sällan.

2. Dessutom är ogrundade presumtioner (*presunzioni iuris et de iure*) (artikel 2727 i civillagen) ännu mer effektiva, eftersom bevis som lämnas in som motbevis inte är godtagbara.

2.7 Är det obligatoriskt att använda ett visst bevismedel för att styrka en omständighet?

Enligt lagen kan vissa omständigheter bevisas enbart med vissa typer av bevis, i en del fall enbart med offentliga handlingar och i andra fall enbart med skriftliga bevis (dvs. offentliga eller privata handlingar).

2.8 Är vittnen enligt lag skyldiga att avge vittnesmål?

Vittnen är skyldiga att, med straffrättsliga konsekvenser vid vägran, falskt vittnesmål eller innehållande av bevis (artikel 372 i strafflagen) om inte annat föreskrivs i lagen. Vissa personer är undantagna från att vittna och har möjlighet att avstå från att vittna.

2.9 I vilka fall kan de vägra att vittna?

I de fall som anges i straffprocesslagen och som civilprocesslagen hänvisar till. Dessa omfattar personer som kan vägra att vittna på grund av att de är bundna av tystnadsplikt, sekretess eller statssekretess.

2.10 Kan en person som vägrar att vittna straffas eller tvingas att avge vittnesmål?

Om ett vittne infinner sig vid rätten men utan giltigt skäl vägrar avlägga vittnesmål eller om det finns goda skäl att misstänka att det vittnesmål som avläggs är falskt eller att vittnet undanhåller information, ska undersökningsdomaren enligt artikel 256 i civilprocesslagen anmäla vittnet till åklagarmyndigheten på domstolens initiativ genom att vidarebefordra en kopia av förhørsprotokollet.

Om vittnet inte inställer sig bemyndigas dessutom domstolen genom artikel 255 i civilprocesslagen att besluta att vittnet med tvång ska ställas inför domstol av polisen och åläggas böter.

2.11 Finns det personer som inte får höras som vittnen?

En person som har ett personligt intresse i de faktiska omständigheterna i målet får inte vittna även om han eller hon inte har deltagit officiellt som part i målet (artikel 246 i civilprocesslagen).

2.12 Vad är domstolens och parternas respektive roller vid vittnesförhör? När får ett vittne höras med tekniska hjälpmedel, till exempel videokonferens eller andra medier?

Domstolen leder förhöret av vittnet genom att ställa direkta frågor till vittnet rörande de omständigheter i ärendet som godtagits som relevanta för rättegången och sådana frågor som parternas företrädare med hänvisning till dessa omständigheter under loppet av förhöret begär ska ställas.

Trots att civilprocesslagen inte innehåller några explicita skrivningar om att använda videokonferens tillåts detta. I artikel 202 i civilprocesslagen föreskrivs att när undersökningsdomaren beslutar om bevisupptagning ska han eller hon "ange tid, plats och medel för bevisupptagning".

Nyligen infördes möjligheten till förhör via audiovisuella anslutningar på distans i italiensk lagstiftning (artikel 127a i civilprocesslagen). I ett italienskt civilrättsligt förfarande kan domaren besluta om en förhandling via audiovisuella anslutningar på distans om endast försvararen, parterna, åklagarmyndigheten och domstolens biträdande ledamöter är närvarande. Om vittnen ska höras är det dock obligatoriskt för dem att närvara personligen vid domstolen.

I utländska förfaranden, där en utländsk domstol har rätt att ta upp bevis direkt, får den domstolen förhöra ett vittne via videokonferens, om detta föreskrivs i den domstolens processrätt. Om bevis tas upp av en italiensk domstol måste vittnet inställa sig personligen vid domstolen, eftersom italiensk lag inte tillåter vittnesmål via videokonferens. Om det är tillåtet får den ansökande utländska domstolen närvara vid bevisupptagningen, inbegripet via videokonferens.

3 Bevisvärdering

3.1 Om en part har skaffat fram bevisning på ett otillåtet sätt, hindrar det domstolen från att lägga den till grund för domen?

Domstolen tar inte hänsyn till bevisning som inte begärts och godtagits i vederbörlig ordning.

I civilrättsliga förfaranden tillåts i regel olagligt erhållna handlingar utom när det finns rättsliga bestämmelser som föreskriver annat. Det straffrättsliga ansvaret för den part som begick brottet att erhålla handlingen påverkas inte.

3.2 Kan en parts utsaga användas som bevisning?

En parts utsaga som är till fördel för honom eller henne räknas inte som bevis. Ett erkännande (som således har negativa bibetydelser) som avgetts under ett formellt förhör räknas dock som bevis till nackdel för den part som gjorde erkännandet. Förklaringar som är ogynnsamma för den part som gjorde dem är också relevanta när de görs utanför förfarandet, t.ex. i en skrivelse.

4 Har medlemsstaten i enlighet med artikel 2.1 i förordningen om bevisupptagning angett andra myndigheter som är behöriga att ta upp bevis i samband med rättsliga förfaranden i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur enligt förordningen? Om så är fallet, i vilka förfaranden är de behöriga att ta upp bevis? Kan de endast begära bevisupptagning eller även bistå vid bevisupptagning på grundval av en begäran från en annan medlemsstat? Se även anmälan enligt artikel 2.1 i förordningen om bevisupptagning

Italien erkänner inte någon annan myndighet utanför domstolen.

Senaste uppdatering: 05/01/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.